

Dato: 12.12.2022

Ny lov om Norsk Kulturråd (kulturrådsloven)

NBK viser til Kultur- og likestillingsdepartementets høringsbrev av 17. oktober 2022 med forslag til endringer i kulturrådsloven.

Bakgrunn for lovendringen er at Kulturrådet skifter navn til Kulturdirektoratet 1.1.2023, og at det i den forbindelse er et ønske om å rendyrke kulturrådsloven som en lov om armlengdesorganet Kulturrådet.

Kulturrådets formål er å styrke og utvikle det frie kunstfeltet, og det er derfor viktig at den nye loven bidrar til dette.

Det fremgår av høringsbrevet at formålet med lovendringen er å “Tydeliggjøre skille mellom armlengdesoppgaver og direktoratsoppgaver”. Forslaget til lovendring omhandler kun Kulturrådet, og ikke de to andre og like sentrale organene som arbeider etter armlengdes avstand prinsippet - Statens Kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde.

Departementet foreslår å oppheve § 2 2. ledd. Det legges dermed til grunn at direktoratsoppgavene ikke trenger egen lovregulering, da de i utgangspunktet er omfattet av det regelverket som gjelder for statsforvaltningen. Forslaget til ny § 2 sier blant annet at “det kollegiale organet kan delegeres til sekretariatet” jf. §2 3. ledd. I loven står at sekretariatet blant annet kan få delegert beslutningsmyndighet. Det bør her presiseres at avgjørelser som skal tas ved kunst- og kulturfaglig skjønnsvurdering ikke kan delegeres til sekretariatet.

Sekretariatet kan instrueres av direktoratet, noe som betyr at i teorien kan direktoratets ledelse både kan påvirke og instruere medarbeidere til å prioritere andre oppgaver enn sekretariatsoppgaver. Lovforslaget sikrer ikke Rådets behov for fagadministrative ressurser.

Grunnen til at det er behov for lovregulering av “Kulturrådets” virksomhet er at dette er et armlengdes organ, der de alminnelige prinsippene om instruksjonsmyndighet, klage og omgjøring fravikes.

De to andre store ordningene som forvaltes av Kulturdirektoratet, Statens kunstnerstipend og Fond for Lyd og bilde, er ikke omtalt i loven, selv om disse to organene åpenbart skal operere under armlengdes avstand-prinsippet.

Slik vi forstår § 8 i fond for lyd og bilde-forskriften (FLB) og § 9 i statens kunstnerstipend-forskriften (SKS), kan forvaltningslovens regler om klageadgang fravikes, jf. “Forskrift om unntak fra adgangen til å klage over vedtak i Norsk kulturråd, Norsk kassetavgiftsfond og Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere”. Men de to andre armlengdes-prinsippene om at instruksjonsmyndighet, og omgjøring skal fravikes, er bare indirekte forankret, og har derfor ikke samme rettslige vern. Vi ber om at disse to ordningene nevnes i kulturrådsloven, slik at §§ 5 og 7 sikrer at beslutningene om stipendtildeling ikke kan instrueres, eller omgjøres.

Å skrive SKS og FLB inn i loven, vil bidra til og styrke lovendringes formål om å tydeliggjøre skillet mellom armlengdes oppgaver og direktoratsoppgaver.

Mangel på transparens når det gjelder organiseringen av direktoratet gjør det imidlertid vanskelig å se hva den foreslåtte lovendringen vil få av konsekvenser i praksis og hvordan den vil virke over tid.

Vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Geir Egil Bergjord". The signature is written in a cursive, flowing style.

Geir Egil Bergjord
Styreleder Norske Billedkunstnere